48

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
Redactie : Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne

8ste jaargang – nr. 6
november – december 1977

TAAL EN WETENSCHAP

In het prestigieuze Franse tijdschrift „La Recherche" van juli-augustus verscheen een bijdrage getiteld „Le français, langue scientifique : un combat à mener" (Het Frans als wetenschappelijke taal : doe er iets voor). Het werd geschreven door de Franse geoloog Pierre Routhier, naar aanleiding van een artikel uit „The Times", waarin de Britten werden aangeraden vreemde talen te gaan leren „omdat Groot-Brittannië noodzakelijk gevoerd wordt naar een hechte binding met zijn Europese buren en om te kunnen overleven erg afhangt van internationale handel." De stelling van Pierre Routhier ligt voor de hand : laten we onze wetenschappelijke essays niet meer in het Engels schrijven, maar in onze moedertaal. In zijn artikel komen verscheidene passages voor die het talenprobleem in de wetenschappelijke wereld belichten. De belangrijkste hieruit publiceren we graag voor de lezers van „Esperanto Panorama". Een oplossing voor het probleem geeft „La Recherche" helaas niet...

... Tijdens internationale ontmoetingen kan de onmogelijkheid om de juiste uitdrukking in het Engels te vinden, een echte ziekte worden. Het komt er in de praktijk immers dikwijls op aan een wetenschappelijk bericht over te doen komen met 500 tot 600 woorden *basic English*, en dan zijn ze meestal nog niet correct en elegant bij elkaar geplaatst !

Hoe zich dan uitdrukken ?

Een voorbeeldje uit een zaal waar een sessie van een congres of colloquium plaatsheeft. Een „gedomineerde"[1] spreekt in de dominerende taal. In zulk een Pruisische kadans, met zulke Japanse sprongetjes, met zulk een Frans accent dat heel veel andere gedomineerden en ook de dominerenden[2] in een paar minuten de draad volledig kwijtgeraken en daarna beleefd doen alsof ze nog aan het luisteren zijn. Na de uiteenzetting zullen ze, even beleefd, een paar vragen stellen die met de zaak weinig te maken hebben of die door de spreker verkeerd begrepen worden. Als de voorzitter dan niet erg bekwaam is en bovendien nog een taalknobbel heeft, dan verdrinkt de hele

(lees het vervolg op blz. 3)

Wij danken...

De heer H. Claessens, Lokeren,
de heer C. Borremans, Berchem,
de heer E. Symoens, Kalmthout,
de heer L. Bulckens, Oostkamp,
de heer D. Daelman, Gent,
mevr. I. Nissen-Tuyaerts, Kalmthout,
de heer M. Habets, Hechtel,
de heer M. Halvelik, Borgerhout,
de heer R. Schoonjans, Schoonbeek,
mevr. de Boes-Buttenaere, Gent,
de heer Vanden Bempt, Leuven
voor hun steunabonnement op *Esperanto-Panorama.*

Bovendien danken wij zeer hartelijk de volgende personen in Nederland die via het Esperanto-Centrum Nederland een steunabonnement namen :

	(gulden)
E. Burg	12,50
R. Slot	50,00
G.T.Knol	250,00
G.M.Peet	25,00
K. Kos	100,00
I. Dijkhoff	25,00
A. Bout	30,00
L.J.Wulfers	10,00
V.Verloren van Themaat	10,00
E. Burg	5,00
E. Otto	25,00
E. Burg	10,00
W. Posthuma	5,00
A. Breddels	20,00
E. Burg	10,00
J.B. v.d. Lek	25,00
H. Stein	5,00
W.H.Mook	25,00
E.J.Woessink	25,00
E. Otto	10,00
J.C.Heetkamp-Senstius	5,00
E. Otto	10,00
A.E.M. v. Welsum-Schutte	25,00
H. Valkenburg	10,00
E. Otto	10,00
B. Venhuizen	10,00
E. Otto	10,00
G. Peet	25,00
G. Vrolijk	10,00
E. Otto	10,00
D.E. Schipper	25,00
E. Otto	10,00
B. Terlouw	10,00
M. Hoonakker-Eikenhout	25,00
L. en A. Mee	25,00
J. Poptie	25,00
J. Tensen	50,00
A. Meuleman	50,00
E. Otto	10,00
L.M.J. van de Maarel	25,00
C.A. Allers	25,00
A.P.J. Ploeg	5,00
L.H. Brans	5,00
Anoniem	100,00
LEEN-sectie Den Haag	250,00
FLE-sectie Den Haag	25,00

ESPERANTO-PANORAMA

Onder auspiciën van de Belgische Esperanto-federatie en het Esperanto-Centrum Nederland • **Abonnementen** : voor de leden van B.E.F. gratis. Voor anderen : 25 fr. in België, 2,50 *f* in Nederland, 50 BF in andere landen. Steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 *f* • **Publiciteit** : Kleine advertenties : 20 fr. of 1,50 *f* per regel, minimum 100 fr. of 7,50 *f*. Advertenties vanaf 1/8 pagina : vraag het tarief op het redactie-adres • **Penningmeester** voor België : de heer R. Balleux, Deurne, prk. 000-0449386-82; voor Nederland het Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag, giro 3583975 • **Redacteur en verantwoordelijke uitgever** : Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne • **Teksten en advertenties** voor *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-aprilnummer b.v. moeten de teksten toekomen vóór 1 februari • **Overname van artikels** is vrij, mits een presentexemplaar wordt opgezonden.

Gratis een boek cadeau voor...

de heer de Bruyne, stationschef uit Linkebeek, voor zijn inzending van een knipsel voor onze rubriek ,,Uitge**perst**". Ook ú kunt de volgende keer een boek wegkapen ! Zend ons artikeltjes uit tijdschriften en kranten over Esperanto of over talenproblematiek, en vergeet niet te vermelden : uw naam en adres; naam van het tijdschrift; datum wanneer het artikel verscheen.

Veel geluk !

Dit nummer van Esperanto Panorama is het laatste van de jaargang 1977. Wenst U ons tijdschrift ook nog het volgende jaar te ontvangen, dan kregen wij graag spoedig uw abonnementsgeld voor 1978 : 25 fr. of 2,50 gulden – steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 gulden.

discussie binnen twee minuten in het drijfzand.

Zal 's avonds de gedomineerde geen vorm van vernedering voelen omdat hij verkeerd begrepen is geworden ? Wat de „dominerende" betreft, die kan zijn familie een gezellige avond bezorgen door enkele stijlbloempjes op te dissen van zijn anderstalige confrater op de zogezegde „internationale" conferentie waar mijn eigenlijk het woord „eentalige" zou moeten bijzetten.

Het is niet moeilijk in uw carrière van wetenschappelijk vorser een passieve kennis van twee of drie talen te verkrijgen om de grootste misverstanden te vermijden. Maar spreken in een taal die niet dag-in dag-uit de jouwe is, dat is nog wat anders. We hebben weliswaar tolken, soms beroepsmensen, soms vrijwilligers. De beroepstolk heeft meestal een goede literaire vorming gehad, maar over jouw domein weet hij net weinig af. Meestal heeft hij de neiging je gedachten in een te academische taal te verwoorden en je specialisatie-terminologie te vervangen door omschrijvingen. Opdat een vrijwillig vertaler zinnig werk zou kunnen verrichten, moet hij je taal voldoende machtig zijn en goed de nuances van je tekst kennen. Helaas wordt dat waardevol ras steeds raarder omdat veeltaligheid niet erg meer wordt aangemoedigd.

En als de vrijwilligers zeldzaam worden, moet je beroepsmensen betalen. Tegen 50 Franse frank[3] kost een artikel van 20 bladzijden al 1200 FF[4] en een boek van 500 bladzijden 30 000 FF[5]. En dan nog de tijd. De ervaring leert ons dat het wachten op een vertaling van 20 bladzijden gemakkelijk 3 tot 4 maanden kan duren...

1. Hij die een vreemde taal moet spreken (red.).
2. Zij die hun eigen moedertaal mogen gebruiken (red.).
3. 370 Belgische frank; 25 gulden.
4. 8 750 Belgische frank; 600 gulden.
5. 218 400 Belgische frank; 15 000 gulden.

Deense Partij voor Vooruitgang voor Esperanto

In haar nieuw programma beveelt de Deense Partij voor Vooruitgang aan dat alle kinderen vanaf 12 jaar Esperanto zouden leren.

Jack Jones vraagt steun voor Esperanto

Jack Jones, erevoorzitter van de Vereniging van Syndicaten en Cooperatieven in Groot-Brittannië, verklaarde het volgende : „Mijn ondervinding in de syndicale en arbeiderswereld heeft mij ervan overtuigd dat het Esperanto belangrijk kan bijdragen tot de oplossing van het wereldtalenprobleem."

Deze uitspraak viel samen met het verspreiden van 100 000 vlugschriften over het Esperanto tijdens de 1-meiviering aldaar.

De Italiaanse Staatsspoorwegen hebben in hun nieuwe uurtabellen (22 mei '77) verklaringen in het Esperanto opgenomen.

UITGEPERST

Amerikaanse toerismebureaus leren vreemde talen

Jaren lang hadden de Verenigde Staten de reputatie een land te zijn waar bijna uitsluitend Engels werd gesproken. Ongelukkig en hulpeloos waren dan de toeristen die hun weg in een vreemde taal vroegen.

Maar nu verandert de toestand, want Amerikanen reizen veel naar het buitenland. Bovendien zien vele Amerikaanse steden in dat toerisme geld is het laatje brengt. De firma *Travel Lodge* b.v. organiseerde een dienst, die gratis ter beschikking staat van de klanten en waar men u in zes talen kan te woord staan. Twaalf Amerikaanse luchthavens hebben nieuwe bedienden aangeworven die de reizigers in eveneens zes talen moeten kunnen helpen. De toeristische gidsen van San Francisco kennen ook Chinees, en dan nog wel in twee verschillende dialekten! In Boston kan je met Deens, IJslands, Zweeds en Fins terecht en in New-York en Chicago met Pools. Maar het record vind je in de Amerikaanse hoofdstad Washington, waar in het VVV-kantoor vrijwilligers ten dienste staan, die in het totaal 47 talen spreken!

Travel Trade Gazette, 23 aug. 1976

60 jaar Zamenhof

Zopas werd het feit herdacht dat de Poolse arts, van Joodse afkomst, Lejzer Ludvik Zamenhof, 60 jaar geleden in Warschau overleed. Van in zijn jeugd werd hij geconfronteerd met de problemen van een meertalige omgeving, waarin Jiddisch, Pools, Duits en Russisch elk hun rol speelden. Van 1878 af gebruikte hij, met zijn medestudenten, een door hem samengestelde 'internationale taal'. Pas na zijn huwelijk in 1887 met Klara Silbernik, beschikte hij over de middelen om het ontwerp van zijn taal, die hij 'Lingvo Internacia' noemde te publiceren. Hij ondertekende het ontwerp met 'dr. Esperanto' (de hopende), een naam die weldra aan de taal zelf werd gegeven en overging op de beweging die het gebruik ervan propageerde. De doorbraak van het Esperanto kwam er echter pas in 1905, na het eerste congres van die internationale taal, dat in Boulogne-sur-Mer (Frankrijk) gehouden werd. Zamenhof zelf vertaalde Shakespeare's Hamlet in het Esperanto. De Poolse arts werd geboren in 1859 in Białystok.

De Nieuwe Gazet, 12 mei 1977

Engels, Chinees of Esperanto ?

Heeft het leren van een vreemde taal wel enig nut? Want een taal leren kost nu eenmaal tijd en men kan die misschien wel beter besteden.

Onze eigen Nederlandse taal is prachtig, mooier dan veel Nederlanders beseffen en je mag rustig zeggen dat het een cultuurtaal is. Maar buitenlanders kennen zelden onze taal en buiten onze grenzen is het erg lastig geen andere talen te kennen. Bovendien is de studie van vreemde talen in veel opzichten nuttig; men leert iets van een vreemde cultuur, men leert ook zijn eigen taal beter begrijpen door die te vergelijken. Omdat het al heel moeilijk is om een stamverwante taal als het Duits of het Engels enigszins behoorlijk te beheersen, spreekt het wel vanzelf dat de gewone mens nooit aan veel talenkennis toekomt.

Talen zijn zo uitgebreid en ingewikkeld dat we ook in onze moedertaal steeds leerlingen blijven. Maar waarom zou men nu een kunsttaal moeten gaan leren en niet een landstaal zoals bijvoorbeeld het Engels? De meeste Nederlanders spreken naast hun eigen taal een woordje Engels, Duits of Frans. Men voelt er dan waarschijnlijk meer voor om in plaats van Esperanto hun Engels (Duits, Frans) wat op te frissen. De praktijk leert dan dat er

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité – Inlichtingen : Dr. W.A. Verloren van Themaat, Vondelstraat 62b.
Bijeenkomsten : elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmerstation.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo" v.z.w., Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 40 30 92 (secr.) en (031) 21 59 64 (voorz.).
Bijeenkomsten : elke vrijdag om 20.15 u. in zaal Billard Palace (2de verdieping), Koningin Astridplein, tenzij anders aangeduid.

4/11 – „Ken uw taal", Esperantokwis door P. Peeraerts.
7/11 (maandag) – Bijeenkomst bij Ivo Durwael, Paul Gilsonlaan 5, Edegem (tlf. 40 30 92) om 20 u.
11/11 – **Géén bijeenkomst.**
18/11 – Tweede voordracht in het kader van de Esperanto-Wintercyclus : „Het leven van Lanti" door Dr. E. Borsboom (Nederland).
20/11 (zondag) – Geleide wandeling door Wilrijk o.l.v. Patrick de Schepper. Bijeenkomst om 14.30 u. op de Bist (bushalte van lijn 17, 25, 25 bis; bus 33 stopt op 5 min. er vandaan).
21/11 (maandag) – Bestuursvergadering om 19.30 u. bij H. Boljau, Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen.
25/11 – De hr. Fred de Geus uit Groningen vertoont video-films van recente Esperanto-activiteiten, o.a. uit Poitiers, Parijs, Kalmthout, Kortrijk...
2/12 – Spreekbeurt met dia's over Bulgarije door Charles Norga.
5/12 (maandag) – Bijeenkomst bij Ivo Durwael (zie 7/11).
9/12 – Derde voordracht in het kader van de Esperanto-Wintercyclus : „Taalproblematiek in het Officiële Europa" door H. Kindler (Luxemburg).
11/12 (zondag) – Om 15 u. Sinterklaasfeest, met optreden van meester-goochelaar en poppenspeler Trixini uit Luxemburg. Vooraf inschrijven is noodzakelijk voor de kinderen. Alle volwassenen zijn eveneens welkom op deze uitzonderlijke middag !
16/12 – „Hoe de specialisten uw stem mishandelen !" - Voordracht door ing. R. de Schepper.
23/12 – Films en nadien voordracht door de hr. I. Durwael over „Vrijheid".
30/12 – Gevarieerd nieuwjaarsprogramma o.l.v. de hr. J. Bovendeerd.

Lidmaatschap : 300 fr. per jaar (voor jongeren 150 fr.), inclusief abonnement op *Esperanto, Esperanto-Panorama* en voor jongeren bovendien op *Koncize* en *JEN.* Prk. nr. 000-0072654-01 van „La Verda Stelo", Antwerpen.

ARNHEM

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. A. Woessink-Nagata, Beethovenlaan 6, NL-6865 EA Doorwerth. Tlf. (085) 33 56 31.
Bijeenkomsten : „De Opbouw", Velperweg 13, Arnhem.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Bijeenkomsten : 's woensdags om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco", St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : donderdags om 20 u.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : dinsdags om 20 u. in Strijdershuis, Hallestraat 14, Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep, de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel.
Bijeenkomsten : om 20 u., Alfons XIII-laan 68, Ukkel.

DEN HAAG

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20; tlf. (070) 24 39 23.
Bijeenkomsten : 2 x per maand, op woensdag, vanaf 20.00 u.
Zaal : Valkenboskade 520, Den Haag.

F.L.E.-sekcio – Inlichtingen : Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158-a; tlf. (070) 66 65 47.
Bijeenkomsten : elke 2de maandag van de maand om 20.00 u.
Zaal : „Nigrotje", Maarseveenstraat 2, Den Haag.

14/11 – Jaarvergadering.
14/12 – Zamenhofavond in het LEEN-lokaal, Valkenboskade 502 om 20 u.

La Haga Cikonio, afdeling Den Haag van de Nederlandse Esperantojeugd – Inlichtingen : Hans Muller, J.van Stolberglaan 293; tlf. (070) 85 49 17.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven – Inlichtingen : Ru Bossong, Floraplein 23; tlf. (040) 11 41 62.
Bijeenkomsten : elke 2de donderdag van de maand om 20.00 u. in de triangelzaal A van het P.O.C. in Eindhoven.

GENT

Genta Klubo, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. 23 56 40.
Bijeenkomsten : de eerste woensdag van de maand om 20 u.

Genta Esperanto-grupo „La Progreso", Brusselsesteenweg 385, Gentbrugge.
Bijeenkomsten : de 2de en 4de vrijdag in „Vooruit", St.-Pietersnieuwstraat.

GRONINGEN

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. H.C.Timmer, de Sitterstraat 15; tlf. (050) 26 17 30.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de donderdag van de maand om 20 u., gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

UJE, afdeling Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd – Inlichtingen : Radijsstraat 43-a; tlf. (050) 71 14 12.

Bijeenkomsten : iedere derde vrijdag van de maand in „De Wigwam", Hora Siccamasingel 202.

KALMTHOUT

„La Erikejo", Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 99 88.
Bijeenkomsten : de laatste donderdag van de maand om 20 u. in het Parochiecentrum van Heide (Kalmthout).

24/11 – Voordracht door de hr. W. Huybrechts.
15/12 – Jaarlijks banket ter gelegenheid van de Zamenhofdag.

KORTRIJK

„La Konkordo", Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54.
Bijeenkomsten : donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEUVEN

Lovena Esperanto-Asocio, Vaarstraat 16, 3000 Leuven. Tlf. (016) 23 63 27.
Bijeenkomsten : de 2de en 4de donderdag op het bovenstaande adres.

LIMBURG

Limburgs Esperanto-Centrum, Arnold Sauwenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep, Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Katelijne-Waver. Tlf. (015) 31 17 90.

NIJMEGEN

Esperanto-klubo Zamenhof – Inlichtingen : Mevr. Wulfers. Lindanusstraat 16; tlf. (080) 55 15 05.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u.; adres : Lindanusstraat 16, Nijmegen.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo „Merkurio" – Inlichtingen : Rob Moerbeek, tlf. (010) 36 15 39.
Bijeenkomsten : de 1ste en de 3de woensdag van de maand om 20 u., Provenierssingel 48, Rotterdam.

„La Espero" – Inlichtingen : L. van Duijn, Teldersweg 205; tlf. (010) 18 87 08.
Bijeenkomsten : op 7/9, 21/9, 5/10, 19/10 en 2/11 om 20 u. in het postkantoor, Delftse Plein.

F.L.E., afd. 2 – Inlichtingen : Mevr. N. Vollegraaf, Dorpseweg 111a; tlf. (010) 29 46 84.
Bijeenkomsten : de 3 eerste donderdagen van de maand, Strijensestraat 65a.

F.L.E., afd. 3 – Inlichtingen : J. Kuipers, Lombertkade 85b.

SAT-rondo – Inlichtingen : Mevr. M. Bout-van Veen, 2de Pijnackerstraat 12a; tlf. (010) 24 30 73.
Bijeenkomsten : Strijensestraat 65a; zondagochtend om 10.oo u.

ANONCETOJ

(tarifoj, vd. paĝon 2)

Mi estas 27-jara pola inĝeniero kaj mi ŝatus korespondi. Jerzy Michalski, ul. Pocztowa 2, PL-26-660 Jedlińsk, Polujo.

Pluraj personoj de la Esperanto-grupo en Kyjor (Ĉeĥoslovakio) deziras korespondi kun vi. La adreso estas ĉe s-ino Gabriela Křižovág, p.sč. 697 01, distr. Hodonín, Kyjor 855.

Mi volus interŝanĝi poŝtmarkojn pri belaj pentraĵoj, olimpikoj, faŭno, floroj, kosmo, ŝipoj kaj aviadiloj. S-ro Ulo Raasman, 203053 Keila, p.k. 55, Estonia SSR, Sovetio.

van dat opfrissen niet veel of zelfs niets terechtkomt. Wie zijn talen serieus wil opfrissen moet beginnen met het nemen van dure mondelinge lessen en met regelmatige, tamelijk inspannende, studie.

Er zijn meer redenen om het Esperanto te verkiezen als 'wereldtaal' boven het Engels. Het is nu eenmaal niet zo, dat men met de Engelse taal overal in de wereld terecht kan. Dat blijkt wel bij een vergadering van de Verenigde Naties, waar rond de 300 vertalers hun werk doen.

Daarnaast blijkt het Engels qua uitspraak en schrijven veel te moeilijk voor 'de gewone man uit het volk'. Van degenen die gestudeerd hebben (uit niet-Engelse landen) kan slechts een zeer klein percentage beweren het Engels volledig te beheersen.

Een andere, ook begrijpelijke reden, is dat geen een land zich ermee kan verenigen dat het Engels of iedere andere landstaal als wereldtaal wordt erkend. En waarom zou men dan het Engels als wereldtaal kiezen en niet het Chinees, dat door een kwart van de wereldbevolking wordt gesproken? Men heeft dus een neutrale taal nodig die geen land of volk bevoor- of benadeelt. Esperanto is zo een taal, zonder dat het de eigen landstaal wil verdringen. Het zou bijvoorbeeld op school als tweede taal onderwezen kunnen worden zoals nu al gebeurt op 570 scholen in ongeveer 32 landen.

De Brug (Nijmegen), 22 juni 1977

Nederlands in Parijse metro

Nederlands sprekende toeristen, die het Frans niet machtig zijn, zullen in juli en augustus te Parijs wegwijs worden gemaakt in hun eigen taal. Dat zal dan gebeuren in de metrostations, waar grote aanplakbrieven aankondigen, dat de **buitenlandse** toerist in Parijs de keuze heeft **tussen vijf talen.** Voor deze operatie werden een aantal mensen aangeworven door het betrokken ministerie, die een badge zullen dragen, waarop het aantal door hen gesproken talen zal voorkomen. Ook op de meertalige Parijzenaars werd een beroep gedaan om aan deze operatie mee te werken.

De Fransen willen hiermee tegemoet komen aan een algemene behoefte. Inderdaad zijn er elke zomer een groot aantal fransonkundige Vlamingen b.v., die naar Parijs trekken en die daar veel moeite hebben om hun weg te vinden.

De Nieuwe Gazet, 6 juli 1977

Amnesty International over Sovjetdissident Belov

Een Sovjetdissident, Joeri Belov (35), is sedert 1971 in verschillende psychiatrische ziekenhuizen geïnterneerd geweest en heeft 'medische behandelingen' ondergaan wegens 'deelneming aan de activiteit van een tegen de Sovjetunie gerichte organisatie'. Dit heeft de afdeling Linz (Oostenrijk) van 'Amnesty International' woensdag meegedeeld.

Belov, esperantist, bevindt zich sedert 1976 in de kliniek van Krasnoiarsk in Siberië, waar hij met tryptazine en haloperidol wordt behandeld, twee produkten die door specialisten op het gebied van de psychofarmacologie n.a.v. de zaak Plioesjtsj werden genoemd.

Amnesty zegt dat Belov de eerste keer tot drie jaar gevangenisstraf werd veroordeeld wegens kritiek die hij, op een Esperantocongres, in 1964 in München, op de situatie in de Sovjetunie had geuit. Een geschrift over zijn omstandigheden tijdens de gevangenschap kostte hem opnieuw een vrijheidsstraf van vijf jaar.

Volksgazet, 7 juli 1977

Europees paspoort

Het Europees paspoort wordt weer eens op de lange baan geschoven, **omwille van taalmoeilijkheden**. Men is het er inderdaad nog steeds niet over

eens geworden in welke talen de vermeldingen in het paspoort moeten worden gesteld.

Een struikelblok is o.m., dat men nog niet heeft uitgemaakt of alle zes talen die in de Europese Gemeenschap gebruikt worden, erin moeten staan of alleen de nationale taal met Frans en Engels.

De Nieuwe Gazet, 12 juli 1977

Gastarbeiders krijgen hulp van Tolkencentrum

Vijftigduizend in Zuid-Holland wonende buitenlanders krijgen binnenkort van de stichting Tolkencentrum in Rotterdam en de stichting Opvang en Begeleiding Buitenlandse Gastarbeiders in Dordrecht een geplastificeerd kaartje waarmee zij zich onder alle omstandigheden tegenover Nederlanders verstaanbaar kunnen maken.

Het kaartje heeft de tekst "Kunt u mij niet verstaan, bel dan voor tolkendiensten 010-330066". De beller krijgt dan het Tolkencentrum in Rotterdam waar men de betrokken buitenlander telefonisch kan aanhoren om het vervolgens vertaald aan de Nederlandse opbeller over te brengen. Dit gebeurt veelal gratis.

De actie is speciaal bedoeld om het niet Nederlands sprekende gastarbeiders en hun gezinsleden in Zuid-Holland wat gemakkelijker te maken.

Het Vaderland, 15 juli 1977

Zuidafrikaanse kinderen gaan een inheemse taal leren

Op alle scholen voor blanke kinderen in de Zuidafrikaanse provincie Transvaal zal voortaan een inheemse Afrikaanse taal worden onderwezen.

Deze maatregel is een onderdeel van de pogingen om de betrekkingen tussen de rassen in Zuid-Afrika te verbeteren. Zuid-Afrika is tweetalig: Engels en Afrikaans (dat uit het Nederlands is ontstaan) zijn officiële talen; daarnaast zijn er tientallen inheemse Afrikaanse talen plus Indisch.

Het Vaderland, 21 juli 1977

Avondklok in Sri Lanka

De regering van Sri Lanka heeft een avondklok ingesteld. De maatregel is genomen na gewelddaden in het noorden van het eiland waarbij 14 mensen omkwamen en tientallen werden gewond.

Militairen helpen de politie bij het handhaven van de rust.

De wanordelijkheden waren ontstaan na een betoging tegen de overheersende invloed in het noorden van een minderheid wier voertaal het Tamils is. Ruim 70 procent van de bevolking spreekt Dravidiaans.

Het Vaderland, 20 aug. 1977

Esperanto leren ?

Al 17 jaar lang wordt in dit blad af en toe benadrukt dat één Europa NIET mag betekenen: het wegwerken van de verschillen in Europa. Ik meen dat men in de Europese Federalistische Beweging altijd overduidelijk heeft gesteld dat wij een verenigd Europa wensen, precies om onze eigenheid veilig te stellen!!

Als de taal het belangrijkste element van cultuur is, dan merken we in de praktijk echter op taalgebied een streven naar eenheid ten koste van de verscheidenheid. Het is merkwaardig dat zoveel bewuste (?) Vlamingen, eens de koptelefoons opzij gezet, het doodnormaal vinden dat ze Engels of Frans moeten spreken binnen de gebouwen van de Europese Gemeenschappen!

Noodzaak? Er bestaat nochtans een alternatieve oplossing: Van 30 juli tot 6 augustus hebben weer eens méér dan 1000 esperantisten uit ruim 50 landen in Rejkjavik een universeel congres bijgewoond. Geen van hen heeft daar zijn eigen moedertaal hoeven te verloochenen. Ieder kwam er met zijn

cultuurbagage en stond open voor de bijdrage van zijn congresgenoten. Een les voor de bouwers van Europa! Een demonstratie van de ingesteldheid die wij zoeken!

Europa Eén, 26 aug. 1977

Weerzinwekkend

De leden van het Internationaal Studiecentrum voor Verbale Agressie krijgen een lidkaart waarop drieduizend jaar oude hiëroglyfen staan afgedrukt: de tot nog toe oudste verwensing die de stichter heeft gevonden.

Andere pareltjes staan op de keerzijde: animosh, wat in de taal der Chippewa 'gele hond' betekent, een vreselijk scheldwoord, fiulaĉo (Esperanto voor 'weerzinwekkend persoon'), en sala, Hindoestani voor 'schoonbroer' maar met allerlei gecompliceerde en beledigende nevenbetekenissen.

Geen enkel Engels scheldwoord haalde de eer van de lidkaart. Het blijkt dat het Engels het vooral van omschrijvingen en insinuaties moet hebben.

Gazet van Antwerpen, 27-28 aug. 1977

Quebec: Engels niet meer in tel

Na een stormachtig debat heeft het parlement van de staat Quebec het Frans als de officiële taal van deze Canadese provincie aanvaard.

Met 54 tegen 34 stemmen werd het Engels tot de tweede taal van Quebec gedegradeerd. De nieuwe wet betekent een belangrijke stap in de richting van het streven naar een onafhankelijk Quebec.

Het Frans wordt nu de officiële taal in gerechtshoven, scholen en regeringsbureaus.

Het Vaderland, 29 aug. 1977

EG-discriminatie

Dokters uit een van de lidstaten van de EG die in Groot-Brittannië willen gaan werken, moeten eerst in de Britse hoofdstad een taalexamen gaan afleggen.

De EG schrijft voor, dat artsen uit andere lidstaten, die in Engeland zouden willen werken, eerst moeten bewijzen dat zij vlot Engels begrijpen en praten. Britse dokters, die naar andere EG-landen wensen te trekken, moeten geen taalexamen afleggen...

Gazet van Antwerpen, 3-4 sept. 1977

Esperanto-boodschap in ruimteraket

Een op plaat in het Esperanto opgenomen boodschap van de heer Ralph Harry, Australisch ambassadeur bij de Verenigde Naties, zal een van de meertalige boodschappen zijn, die waarschijnlijk de NASA-raketten Pioneer 10 en 11 zullen vergezellen in de kosmos.

De tweetalige tekst van de heer Harry (Engels en Esperanto) luidt als volgt: "Vrienden, ik spreek tot U van de planeet Aarde. Ik vertegenwoordig Australië, het land gelegen op het eiland in het zuidelijk halfrond. Wij streven naar een vredevol leven met de andere volkeren van deze Aarde, en van de ganse kosmos, alsook werken wij met allen voor een gemeenschappelijk welzijn van de ganse mensheid. Ik groet allen die mij verstaan."

Het voorstel, aan de raket een twee uren durende plaatopname toe te voegen, met allerlei natuurlijke geluiden (het geroep van dieren en het bruisen van oceanen en winden) en culturele tonen (boodschappen, muziek van verschillende culturen uit verschillende periodes) komt van een comité van de NASA, dat voorgezeten is door de heer Carl Sagan, directeur van de laboratoria voor planeetstudies aan de Universiteit van Cornell. Het doel was, door een hoorbaar beeld, het bestaan van de Aarde weer te geven, aan elk wezen uit de kosmos dat de raket zou vinden, wanneer zij ons zonnestelsel zou verlaten hebben op orbiet van de Melkweg.

Volksgazet, 22 sept. 1977

Betaal ieder jaar wat minder belastingen !

De service die *Esperanto Panorama* aan zijn lezers biedt, wordt met de dag groter. Nu verklappen wij U hoe U ieder jaar wat minder belastingen hoeft te betalen. Weliswaar is de volgende informatie voorlopig enkel bestemd voor hen die de Belgische nationaliteit hebben.

Ziehier de methode : het fonds Jaumotte-Loquet is een stichting die geld verzamelt en met de rente informatie-campagnes over het Esperanto voert. Iedere storting aan dat fonds van minstens 1000 fr., mag worden afgetrokken van de belastingaangifte ! Dus... hoe meer stortingen aan het fonds Jaumotte-Loquet, hoe minder belastingen u betaalt. Zo eenvoudig is het !

Betalingen moeten gebeuren op prk. nr. 000-0291429-41 van G. Maertens, beheerder, Prins Leopoldstraat 51, 8310 Brugge, die u een bewijs voor de belastingaangifte zal verstrekken.

Zijn er in Polen meer Esperantosprekenden dan Polen ?

Rome (pp) – Radio Rome deelde ons statistieken mee over de talen waarin brieven zijn geschreven die aan hen gericht zijn. Hieruit blijkt dat 9 % van alle correspondentie in het Esperanto gebeurt. Dit cijfer is zeer indrukwekkend, te meer omdat er slechts één Esperantoprogramma per week wordt uitgezonden, en dagelijks programma's in het Engels, Frans enz.

Als men de statistieken per land bekijkt, komt men tot vreemde vaststellingen. Van alle post die b.v. uit Tsjechoslovakije komt, is 48 % in de Internationale Taal opgesteld. De 52 overige percent zijn Tsjechisch en Slovaaks. In Polen is het nog sterker. 81 % van alle brieven die uit Polen komen, zijn in het Esperanto geschreven. Ook Frankrijk maakt een goede beurt met 36,6 % en Portugal (waar het Esperanto lang verboden is geweest !) met 42 %! Maar het record, althans statistisch, komt uit China. Namelijk 100 % van de briefwisseling gebeurde in het Esperanto... Maar helaas kwamen er uit dat land maar vier brieven tijdens het afgelopen jaar...

Een laatste wetenwaardigheid over Japan. Naar Japan zend Radio Rome speciaal een Engelstalig programma uit. Geen programma in het Esperanto. Nochtans kwamen er meer brieven in het Esperanto dan in het Engels uit het land van de rijzende zon...